

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ
НАМН УКРАЇНИ»**



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України», член-корр. НАМН України, д.мед.н

Т.А.Бухтіарова
2022р.

«СХВАЛЕНО»

протокол Вченої ради ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» №_1_
«_12_»_01_.2022р.,

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та якості вищої освіти у ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та якості вищої освіти у ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» (далі – Положення) розроблено у відповідності до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017р. №2145-VIII (зі змінами та доповненнями), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами та доповненнями); постанов Кабінету Міністрів України; нормативно-правових актів й рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG); стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»), Статуту та локальних нормативно-правових актів ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» (далі – ІФТ).

1.2. Основні терміни у Положенні вживаються у такому значенні:

— якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості;

— якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг;

— система внутрішнього забезпечення якості – це загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІФТ, а також розподіл відповідальності за удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури ІФТ;

— моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі – моніторинг) – цілеспрямована та спеціально організована система неперервного (регулярного та планового) спостереження (вивчення), виміру, оцінки, аналізу даних про стан підготовки здобувачів вищої освіти і на цій основі прогнозування, розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для своєчасного прийняття управлінських рішень щодо підвищення якості зазначеного процесу та результату;

1.3. критерії і показники якості освітньої діяльності та якості вищої освіти – сукупність ознак, на основі яких відбувається оцінювання умов, процесу і результату освітньої діяльності, що відповідають вимогам законодавства та стандартам вищої освіти і задовольняють потреби заінтересованих сторін і суспільства, за якими створюється комплексна характеристика рівня кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного й інформаційного забезпечення освітнього процесу під час підготовки здобувачів вищої освіти.

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості в ІФТ базується на таких засадах:

— усвідомлення усіма співробітниками ІФТ відповідальності за якість освітньо-наукової діяльності, що реалізується в ІФТ;

— визнання необхідності розроблення та удосконалення політики та процедур забезпечення якості для реалізації освітньо-наукових програм;

- прийняття науково обґрунтованих рішень на основі критичного та об'єктивного аналізу інформації;
- відмова від авторитарного стилю керування та перехід до лідерства;
- чіткий розподіл повноважень та відповідальності між усіма учасниками освітньої діяльності;
- безперервне навчання учасників освітнього процесу та інших працівників ІФТ;
- максимальне врахування вимог до якості підготовки докторів філософії стейкхолдерів.

1.5. ІФТ працює у взаємодії з усіма зацікавленими сторонами, зокрема:

- органами управління у сфері вищої освіти (Міністерство освіти і науки України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Акредитаційної комісії України тощо);
- постачальниками аспірантів/здобувачів ступеня доктора філософії;
- роботодавцями;
- радою молодих вчених ІФТ та іншими зацікавленими сторонами.

1.6. Система управління якістю вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні реалізується на трьох рівнях:

1.6.1. Стратегічному (орієнтований на підвищення ефективності та результативності управління якістю вищої освіти в ІФТ на третьому (освітньо-науковому) рівні і представлений Вченою радою ІФТ, керівництвом ІФТ та гарантами освітніх/освітньо-наукових програм);

1.6.2 Оперативному (націлений на виконання вимог до якості надання освітніх послуг щодо управління ресурсами та процесами, зокрема, навчально-методична та науково-методична діяльність, підготовка та підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників, розвиток освіти протягом життя тощо);

1.6.3. Внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти, як складової системи управління якістю стандарту ISO 9001:2015 (спрямоване на підтвердження впевненості стейкхолдерів у тому, що встановлені вимоги до якості освітньо-наукової діяльності будуть виконані).

2. Стратегічні цілі та завдання системи внутрішнього забезпечення якості.

2.1. Основною стратегічною метою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої та наукової діяльності є створення в ІФТ доброзесного академічного середовища на основі дотримання стандартів EGS .

2.2. Досягнення мети визначається основними операційними цілями:

- розвиток дієвої системи внутрішнього забезпечення якості освітньої та наукової діяльності;
- активна співпраця з стейкхолдерами;
- моніторинг освітніх/освітньо-наукових програм;
- розвиток інституційної культури якості.

2.3. Основними завданнями операційних цілей системи внутрішнього забезпечення якості є:

- постійний моніторинг та оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні (періодичний перегляд внутрішніх нормативних документів, коригування планів

реалізації стратегії забезпечення якості вищої освіти з урахуванням потреб стейкхолдерів та викликів сьогодення, підтримка системи внутрішнього забезпечення якості відповідно до вимог сертифікації систем забезпечення якості вищої освіти в Україні та на міжнародному рівні);

— моніторинг змісту вищої освіти, технологій навчання, ресурсного потенціалу (періодичний аналіз та перегляд освітніх/освітньо-наукових програм, робочих програм навчальних дисциплін (силабусів) на предмет їх відповідності нагальним вимогам з врахуванням потреб стейкхолдерів тощо);

— спостереження за реалізацією освітнього процесу та наукової діяльності в ІФТ (діагностика рівня спрямованості майбутніх докторів філософії за спеціальностями, моніторинг якості поточних контрольних заходів, аналіз результативності навчання, ефективність запобігання академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях майбутніх докторів філософії, моніторинг академічної мобільності суб'єктів освітньо-наукової діяльності та ін.).

2.3.1. Моніторинг змісту та технологій навчання полягає у визначенні ступеня відповідності методів, засобів, форм навчання сучасним науково-педагогічним підходам та сучасній освітній парадигмі вітчизняної вищої освіти та кращим світовим практикам, аналізі критеріїв оцінювання та ефективності засобів контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти тощо.

2.3.2. Моніторинг ресурсного потенціалу ІФТ полягає в аналізі відповідності матеріально-технічних, навчально-методичних, інформаційних ресурсів цілям і завданням освітніх/освітньо-наукових програм ІФТ, його інфраструктури потребам та вимогам суб'єктів освітньо-наукового процесу, а також моніторинг управління ресурсами та процесам в ІФТ (визначення ефективності управління освітньо-науковим процесом та його окремими складовими, а саме: планування, організація, контроль, облік, раціональність використання фінансових ресурсів тощо).

2.3.3. Контроль стану прозорості освітньої та наукової діяльності щодо їх результатів полягає у висвітленні інформації про освітні/освітньо-наукові програми, результати оцінювання якості вищої освіти та їх регулярному оприлюдненні на офіційному веб-сайті ІФТ.

3. Характеристика системи внутрішнього забезпечення якості.

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості в ІФТ містить дві підсистеми:

- моніторингу якості освітніх/освітньо-наукових програм та їх компонентів;
- контролю якості вищої освіти та забезпечення доброчесності учасниками освітньо-наукових діяльності.

3.2. Підсистема моніторингу якості освітніх/освітньо-наукових програм та їх освітніх компонентів включає:

- розроблення процедур та механізмів забезпечення якості освітньо-наукової діяльності;
- здійснення внутрішніх аудитів ефективності діяльності підрозділів ІФТ, що організовують та супроводжують освітньо-наукову діяльність;
- встановлення зворотного зв'язку з учасниками освітньо-наукової діяльності (опитування здобувачів ступеня доктора філософії, науково-педагогічних працівників, зовнішніх стейкхолдерів);
- моніторинг прозорості та інформаційної відкритості ІФТ;

—оприлюднення критеріїв, правил і процедур оцінювання науково-педагогічної діяльності викладачів;

—моніторинг наявності необхідних ресурсів для організації виконання освітніх/освітньо-наукових програм та їх компонентів, у т.ч. для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;

—періодичний перегляд та оновлення освітніх/освітньо-наукових програм.

3.3. Підсистема контролю якості вищої освіти та забезпечення доброчесності учасниками освітньо-наукової діяльності спрямована на оцінювання результатів навчання здобувачів ступеня доктора філософії із застосуванням інституційної шкали оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, узгодженої зі шкалою оцінювання ЄКТС, і містить такі елементи:

—оприлюднення критеріїв, правил і процедур оцінювання навчальних досягнень здобувачів;

—оприлюднення результатів моніторингу якості освіти;

—запобігання та виявлення академічного плагіату;

—розміщення захищених кваліфікаційних робіт в інституційному депозитарії.

4. Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти, як елемента системи управління якістю в ІФТ.

4.1. Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти, як елемента системи управління якістю ІФТ, здійснюється **на рівнях**:

—здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (1 рівень);

—гарантів освітніх/освітньо-наукових програм (керівників проєктних груп), керівників структурних підрозділів ІФТ, задіяних в освітньо-науковій діяльності, зовнішніх стейкхолдерів (за згодою) (2 рівень);

—Вченої ради ІФТ та створеної з її членів Комісії Вченої ради ІФТ із забезпечення якості освітньої діяльності (до складу комісії входять заступник директора з наукової роботи, зав. відділом науково-методичної, інформаційної та патентно-ліцензійної роботи, представник Ради молодих вчених ІФТ; за необхідності, до роботи в комісії можуть залучатися інші працівники ІФТ, дотичні до забезпечення освітньої діяльності), гарантів освітніх/освітньо-наукових програм (3 рівень);

—відділу науково-методичної, інформаційної та патентно-ліцензійної роботи, приймальної комісії зі вступу до аспірантури, директора та адміністративно-управлінського персоналу, Вченої ради, Центральної методичної Ради ІФТ (4 рівень);

—директора та адміністративно-управлінського персоналу, Вченої ради, та Комісії, що призначається Вченою радою ІФТ для здійснення перевірки забезпечення якості освітньо-наукової діяльності разом із гарантами освітніх/освітньо-наукових програм (5 рівень).

4.2. На першому рівні організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти **здобувачі** вищої освіти ступеня доктора філософії беруть участь в опитуваннях, зокрема щодо:

—якості проведення навчальних занять (лекції, семінари тощо), практичної підготовки, організації та керування самостійною роботою тощо;

— якості змісту освітніх/освітньо-наукових програм.

4.3. Учасники системи внутрішнього забезпечення якості другого рівня здійснюють під керівництвом **Комісії Вченої ради ІФТ** із забезпечення якості освітньо-наукової діяльності такі функції:

—контроль виконання вимог та встановлення критеріїв щодо якісної організації освітньо-наукової діяльності;

—моніторинг поточних, проміжних та підсумкових результатів навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня на певному етапі навчання (семестр);

—запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах учасників освітньо-наукового процесу для забезпечення академічної доброчесності;

— моніторинг якості проведення занять та організації самостійної роботи здобувачів ступеня доктора філософії;

— встановлення постійного зворотного зв'язку з усіма учасниками освітньо-наукового процесу та зовнішніми стейкхолдерами шляхом організації опитувань (анкетування, бесіди, круглі столи тощо) щодо якості освітніх послуг в ІФТ;

—моніторинг якості розроблення та оновлення освітніх/освітньо-наукових програм, робочих програм навчальних дисциплін, силабусів у розрізі спеціальностей;

—моніторинг навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньо-наукової діяльності;

—контроль термінів, процесу підготовки та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (ліцензування, акредитація).

4.4. Учасники системи внутрішнього забезпечення якості третього рівня виконують такі функції:

—встановлення рівня якості вищої освіти за спеціальностями;

—організація контролю дотримання встановлених вимог до освітньо-наукової діяльності;

—моніторинг результатів якості навчання в розрізі спеціальностей;

—періодична експертиза освітніх/освітньо-наукових програм, навчальних планів, робочих програм/силабусів навчальних дисциплін на предмет їх актуалізації відповідно встановлених нормативів і нагальних потреб;

—моніторинг навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу;

—встановлення постійного зворотного зв'язку з усіма учасниками освітнього процесу шляхом організації опитувань (анкетування, бесіди, круглі столи тощо) щодо якості освітніх послуг;

—аналіз професійного розвитку викладацького складу в розрізі спеціальностей.

4.5. Учасники системи внутрішнього забезпечення якості четвертого рівня виконують функції що відповідають положенням та процедурам забезпечення якості освітньої діяльності чинним нормативним документам та посадовим інструкціям і періодично інформують Вчену раду щодо результатів цієї роботи.

4.6. Діяльність учасників системи забезпечення якості п'ятого рівня націлена на постійне покращання здатності ІФТ виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості освітньо-наукової діяльності на основі результатів вивчення задоволеності якістю освіти зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів.

Основними функціями учасників системи забезпечення якості п'ятого рівня є:

—планування заходів покращання якості вищої освіти в ІФТ (політики, процедури забезпечення, заходи щодо покращання);

—моніторинг та періодичний перегляд освітніх/освітньо-наукових програм;

—моніторинг оприлюднених критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні;

—моніторинг оприлюднених критеріїв, правил та процедур оцінювання науково-педагогічної та педагогічної діяльності викладачів;

—моніторинг оприлюднених результатів опитувань різних груп стейкхолдерів щодо якості освітніх послуг;

—моніторинг наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів;

—підтримка дієвої системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності усіма учасниками освітнього та наукового процесів;

—сприяння створенню в ІФТ інклюзивного освітнього середовища.

5.Прикінцеві положення

— 5.1. Зміни та доповнення до даного Положення або нова редакція положення схвалюються Вченою радою Інституту, затверджуються і вводяться в дію наказом по Інституту.

— 5.2. З моменту затвердження нової редакції Положення попереднє втрачає чинність.